निर्धर्ममूर्खता f. *Ungerechtigkeit und Thorheit.*

निर्धर्मार्थ Adj. *ungerecht und nachtheilig* MBu. 5,25,13.

*निर्धाटय्, °यति *misshandeln* Çilâñka 2,135.

निर्धार् m. 1) *Hervorziehung, Absonderung, Hervorhebung unter Mehreren.* — 2) **Bestimmung, Entscheidung, Feststellung.*

निर्धारण n. 1) *das Hervorziehen, Absondern, Hervorheben unter Mehreren.* — 2) *Bestimmung, Entscheidung, Feststellung.*

निर्धारयितर् Nom. ag. *Entscheider* Çaṃk. zu Bâdar. 2,2,33.

निर्धार्तराष्ट्र Adj. (f. आ) *keine Abkömmlinge des* Dhṛtarâshṭra *habend, frei von ihnen.*

*निर्धार्य Adj. *muthig zu Werke gehend* (!).

निर्धूतक n. v. l. für निर्धूनन Kumâras. 14,44.

निर्धूतसक्तु Adj. *mit herausgeschütteter Grütze* Çat. Br. 1,6,3,16. निर्धूतसक्तुक (f. आ) dass. Comm.

निर्धूनन n. *das Wogen* Kumâras. (1868) 14,44.

निर्धूम Adj. *rauchlos* Ind. St. 14,367. Mâlatîm. 33,5. Nom. abstr. °त्व n.

निर्धृति m. N. pr. v. l. für निर्वृति VP.^{2} 4,68.

निर्धौत s. u. 2. धाव् mit निस्.

निर्ध्मापन n. *das Herausblasen.*

निर्नतोदर Adj. fehlerhaft für निर्णतोदर.

निर्नमस्कार Adj. (f. आ) 1) *Niemand huldigend.* — *keine Huldigung verdienend, allgemein verachtet.*

निर्नर् Adj. *menschenleer.*

निर्नाथ Adj. *keinen Beschützer habend* Kâd. 194, 12. Nom. abstr. °ता f.

निर्नाभि Adj. *bis unter den Nabel reichend.*

निर्नायक Adj. *ohne Führer, — Leiter, wo Niemand das Regiment führt.* Nom. abstr. °त्व n. Nîlak. zu MBh. 1,63,5.

निर्नाशन 1) Adj. *vertreibend, verscheuchend.* — 2) n. *das Vertreiben, Verscheuchen.*

°निर्नाशिन् Adj. *vertreibend, verscheuchend.*

निर्निद्र Adj. *schlaflos.* Nom. abstr. °ता f.

निर्निमित्त Adj. 1) *durch Nichts veranlasst* Comm. zu Nyâyas. 2,2,35. *unmotivirt* (Nom. abstr. °त्व n. Çaṃk. zu Bâdar. 2,1,36). °म् und निर्निमित्त° Adv. *ohne Veranlassung, ohne wahrnehmbare Ursache.* — 2) *ganz uneigennützig* Kâd. 215,2.

निर्निमेष Adj. *nicht blinzelnd* (Auge), *das Auge nicht schliessend* Naish. 3,103.

निर्निरोध Adj. (f. आ) *ungehemmt.*

निर्नीड Adj. *mit keinem Neste versehen.*

निर्बन्ध m. 1) *Einwand* Gaut. — 2) *das Bestehen auf, Beharren bei* (Loc. oder im Comp. vorangehend), *Beharrlichkeit.* °न्धं कर् *in Jmd* (Gen.) *dringen;* निर्बन्धात्, निर्बन्धेन und निर्बन्ध° *dringend;* निर्बन्धात् *ohne davon abzulassen;* °तस् *durch Beharrlichkeit.* — 3) *das Jmd Etwas* (im Comp. vorangehend) *Anhängen, Beschuldigung.* — 4) *härtnäckiges Bestehen auf seiner Meinung Jmd gegenüber* (Instr.).

निर्बन्धनीय n. fehlerhaft für निबन्धनीय.

निर्बन्धिन् Adj. *bestehend auf* (Loc. oder im Comp. vorangehend).

निर्बन्धु Adj. *keine Angehörigen habend.*

*निर्बर्हण n. = निबर्हण.

निर्बल Adj. *machtlos, schwach* 152,1. Spr. 3763.

*निर्बाण Adj. *pfeillos.*

1. निर्बाध m. *Vorsprung* (an einem Körper), *Knauf, Zacke.* °धं कर् (Med.) so v. a. *wegziehen, beseitigen.* Nom. abstr. निर्बाधत्व n. TS. 5,1,10,4.

2. निर्बाध Adj. *frei von aller Belästigung, — Störung, — Beeinträchtigung.*

निर्बाधिन् Adj. *Alles beseitigend.*

(निर्बाध्य) निर्बाधिष्ण Adj. *Alles zu beseitigen vermögend* Âpast. Çr. 3,14,2 (v. l. zu AV. 6,75,1; auch ṛṇâ st. ṛṇa, wie TBr.).

निर्बीज 1) Adj. *samenlos, leer, inhaltslos.* Nom. abstr. °त्व n. — 2) *f. आ *eine Traubenart ohne Kerne.*

निर्बुद्धि Adj. *unvernünftig, dumm.*

*निर्बुसी Adv. mit कर् *enthülsen.*

निर्बोध Adj. *dumm.*

निर्भक्त Adj. *ohne Essen genossen, allein für sich genommen* (Arzenei).

*निर्भट Adj. *fest.*

1. निर्भय n. *Gefahrlosigkeit, Sicherheit* Hemâdri 1, 810,14.

2. निर्भय 1) Adj. (f. आ) *a) furchtlos, sich nicht fürchtend vor* (im Comp. vorangehend). °म् Adv. Spr. 7760. — *b) von Gefahren frei, sicher.* — 2) m. N. pr. *a)* eines Sohnes des 13ten Manu. — *b)* eines Kriegers.

निर्भर् Adj. (f. आ) 1) *heftig, stark, übermässig, tief* (Schlaf). °म् und निर्भर° Adv. *heftig, im Uebermaasse, sehr, fest* (schlafen). — 2) am Ende eines Comp. *voll —, erfüllt von.* °म् Adv. — 3) *voller Intelligenz.*

निर्भरित Adj. *erfüllt von* (Instr.).

निर्भर्त्सन 1) n. f. (आ) *Drohung, Vorwürfe.* — 2) *n. *rothe Schminke, Lack.*

*निर्भस्त्रक Adj. (f. °का und °स्त्रिका).

निर्भाग Adj. *nicht aus Theilen bestehend.* Nom. abstr. °त्व n. Kap. 5,71. 73. 88.

*निर्भाग्य Adj. *unglücklich.*

निर्भाज्य Adj. *bei einer Theilung auszuschliessen von* (Abl.).

निर्भाष s. u. निर्भास.

निर्भास m. *Schein* Sarvad. 161,7 (am Ende eines adj. Comp.; vgl. Jogas. 3,3). Am Ende eines Comp. (f. आ) = निभ *gleich, ähnlich* Kâraṇḍ. 17,21. 18,4 (निर्भाष gedr.).

निर्भासन n. *das Klarmachen, Erhellen, Beleuchten, zum Bewusstsein Bringen.*

निर्भी Adj. = निर्भीक Karaka 6,2.

निर्भीक Adj. (f. आ) *furchtlos, sich nicht fürchtend vor* (Abl.). Nom. abstr. °त्व n. Comm. zu Çiç. 18,41.

निर्भीति Adj. (f. आ) dass.

निर्भुज्ञ Adj. (f. आ) als Bez. einer Art Saṁdhi (Saṁhitâ). n. = संहिता Ait. Âr. 314. fg. 322.

निर्भूति f. *das Vergehen.*

1. निर्भेद् m. 1) *das Aufspringen, Zerspringen, Bersten.* — 2) *das Zersprengen, Spalten.* — 3) *das Herausplatzen mit Etwas, Ausplaudern, Verrath* Mâlav. 44,13.

2. निर्भेद् Adj. (f. आ) *ununterbrochen* Hariv. 12017.

निर्भेदिन् Adj. *spaltend, sprengend.*

निर्भेद्य Adj. 1) *keine Spalte habend.* — 2) *das Ziel verfehlend.*

निर्भोग Adj. *keinem Genusse fröhnend.*

निर्मक्षिक n. *Fliegenlosigkeit.* °कं कर् so v. a. *alles unnütze Volk entfernen, den Platz säubern.* Nur im Prâkrit zu belegen.

निर्मज्जा f. vielleicht *Schwemme* RV. 8,4,20. Nach Sây. निर्मज्ज् Adj. = शुद्ध.

निर्मज्ज Adj. *marklos.*

निर्मञ्चन n. = नीराजन Comm. zu Naish. 7,43.

निर्मञ्ज्कन n. fehlerhaft für निर्मञ्चन Kumâras. (1868) 13,18. 21. v. l. निरुञ्ज्कन.

निर्मत्सर Adj. *nicht neidisch, — missgünstig.*

निर्मत्स्य Adj. *fischlos.* Nom. abstr. °ता f.

*निर्मथ m. *Reibung.* °दारु n. *Reibholz.*

निर्मथन n. 1) *das Reiben,* insbes. *das Aneinanderreiben von Holzstücken zur Gewinnung von Feuer.* — 2) *das Quirlen, Buttern.*

निर्मथित 1) Adj. s. u. मथ् mit निस्. — 2) m. *frisch geriebenes Feuer* Kâtj. Çr. 6,10,12.

निर्मथ्य 1) Adj. *frisch zu reiben, frisch gerieben* (Feuer) Vaitân. Vgl. निर्मन्थ्य. — 2) *f. आ *eine best. wohlriechende Rinde* Râgân. 12,163.

निर्मद् Adj. 1) *nicht brünstig* (von Elephanten). — 2) *nicht hochmüthig, demüthig, anspruchlos.*

निर्मध्य 1) Adj. *keine Mitte habend.* — 2) f. आ *ein best. wohlriechender Stoff.* Richtig wohl निर्मथ्या.